

Programma Schone Stranden

De vele initiatieven die bijdragen aan een schoon strand

Het zonnetje schijnt, er waait een zacht briesje. De zee is koel en het zand warm. Het is een prachtige stranddag. Om je heen zit iedereen zich te vermaken, te genieten van een drankje op een paviljoen of languit te relaxen op een handdoek met hun vrienden.

Misschien hoor je opeens gedrum. Een groep mensen, dansend in het zand. Ze hebben van alles vast waarmee zij hun boodschap kracht bijzetten: geniet van het strand, maar hou het schoon voor iedereen. Inmiddels loopt er langs de branding een hele groep mensen rond een bolderkar. Hun enthousiasme spat ervan af. Ze rapen wat op en gooien het in de bolderkar. Zo makkelijk en leuk kan het zijn.

Of, je ziet in de verte een gek uitgedost clubje mensen rondwandelen. Ze kletsen en lachen met de strandbezoekers, en delen zakjes uit. Zelf rapen ze Wat een gekke gewaarwording. Maar, hé, waar heb ik eigenlijk mijn eigen chipszak gelaten?

Grote kans dat je een van de vele initiatieven hebt meegemaakt die bijdragen aan een schoon strand. Want, hoe meer mensen er op het strand te vinden zijn, hoe groter de kans dat er ergens wat achterblijft. Een leeg bierflesje, je chipszak, een uitgedrukte peuk. Zonde, niet?

Programma Schone Stranden zet zich al vele jaren in voor nog schonere stranden. Voor het milieu, voor de strandbeleving, voor een betere natuur. Strand Nederland, Stichting KMKV, Stichting de Noordzee, Rijkswaterstaat en KIMO Nederland & België zetten zich samen met vele partners hiervoor in. Vele diverse initiatieven passeren de revue, en allen dragen zij bij aan wat de naam belooft: schone stranden.

Een van de terugkomende highlights zijn de pilotprojecten. Elk jaar is er een budget vrij voor de beste ideeën die bijdragen aan een schoner strand. Graag geven we het woord aan een aantal winnaars. Zij hebben stuk voor stuk een fantastisch idee gehad, en Programma Schone Stranden heeft geholpen deze te realiseren. Zij vertellen wat zij hebben bereikt, of hoe zij dat beleefd hebben.

Graag geven we het podium aan een aantal partners die met een pilotproject hebben bijgedragen aan een schoner strand. Als eerste geven we het woord aan Pullka, die zich op diverse manieren inzetten voor een schoner strand en actief bezig zijn. In 2020 hebben zij meegedaan aan het pilotproject, en onder andere daarmee de Plastic Fles Mob kunnen organiseren. Wil je liever de aftermovie zien?

Dat kan hier: <https://youtu.be/e4ih6yWzv0w>

De plastic Fles Mob

Voor de gemiddelde strandganger op het Zuiderstrand in Den Haag lijkt het een doodgewone zomermiddag. Twee dames kijken toe hoe een gezinnetje voor hun neus afval in het zand gooit en spreken hen aan. Na een korte discussie met het ogenschijnlijk asociale echtpaar, geven deze toe: 'Eigenlijk heb je wel gelijk. Van een schoner strand wordt toch iedereen blijer?' Er klinkt applaus, vergezeld door trommelgeluiden. Andere strandgangers slaan plastic flessen op elkaar terwijl ze zich verzamelen om een professionele drummer en trompettist, en binnen no-time ontstaat er een muzikale zeester van trommelende en dansende mensen. De twee dames voegen zich er met veel plezier ook bij.

Deze 'Plastic Fles Mob' lijkt volledig spontaan, maar is het resultaat van een uitgewerkte choreografie met de deelnemende 'strandgangers' en muzikanten. Het is een 'muzikale ode aan iedereen die zich inzet voor een schoner strand', aldus organisator Diederik Veerman, eigenaar van strandsportschool Coastal Gym in Den Haag. Het gaat hier om individuele 'strandhelden', zoals de twee dames die het gezin durfde aan te spreken, maar vooral een grote rits aan betrokken organisaties. Samen met hen werd er met de Fles Mob een feestje gebouwd, en werd dit alles vastgelegd in een spectaculaire aftermovie. Naast online verspreiding werd deze door meer dan 20.000 bezoekers in het Museon-Omniversum gezien, als onderdeel van de Planet or Plastic tentoonstelling van National Geographic.

Dit hele feestje was er niet zomaar: de Green Deal Schone Stranden naderde haar einde, en om dit succes te vieren kreeg Coastal Gym van Schone Stranden financiering om de Plastic Fles Mob te realiseren. Daarnaast organiseerde de strandsportschool ook een 'Circular Beach Sport Event', in samenwerking met PlogSack en Plastic Playgrounds. "De stuurgroep krijgt losse aanvragen binnen en ziet dan dwarsverbanden voor samenwerking" blikt Diederik terug. "Daar is voor meerdere sporten een succes uitgekomen." Zo ook voor PULLKA, de nieuwe buitensport die is ontstaan uit een eerbetoon aan twee verongelukte poolreizigers; vrienden van Veerman. De sport, die de duinen

en het strand als speelveld gebruikt, schenkt veel aandacht aan schone stranden. Dankzij de Green Deal en de Plastic Fles Mob, die als doel had om 'op een verrassende en positieve manier aandacht geven aan zwerfafval', werd de bestaande samenwerking met Stichting De Noordzee (SDN) geïntensiveerd tot een vast partnership. Die samenwerking gaat twee kanten op: aanvragen van organisaties bij SDN voor beach cleanups sturen zij door naar PULLKA, wat altijd weer resulteert in een donatie richting SDN. Tegelijkertijd schakelt Diederik freelancers in van SDN voor de inhoudelijke, educatieve verdieping over zwerfafval. "Dat wereldje van mensen die zich professioneel bezighouden met schoner strand is klein", zegt Diederik. "Het is het beste om elkaars krachten te erkennen en gezamenlijk in te zetten voor een schoner strand."

Ondertussen hoort Coastal Gym bij de eerste lichter sport- en recreatieondernemers die ambassadeur is van Het Groene Strand, een project van o.a. het IVN. Diederik: "Dat betekent: oog voor de natuurlijke rijkdom van het kustgebied. Daar bezoekers op wijzen en fascinatie over te delen.

Tijdens de Green Deal focusten we op het zwerfafval. Dat doen we nu nog steeds, maar in de context van een Groen Strand. Nu kijken wij en onze circa 4000 jaarlijkse deelnemers ook naar het positieve aspect, de natuurlijke rijkdom van onze unieke kustlijn.

De Flash Trash Quiz

Ook Recycle Valley is al jaren een enthousiaste partner van Programma Schone Stranden, en hebben fantastische initiatieven uitgevoerd om het strand schoner te krijgen, èn te houden. Zo hebben ze niet alleen een clean team, de Beach Busters, die vol enthousiasme zorgen voor schonere stranden, maar ook een heuse Flash Trash Quiz ontwikkeld.

Donderdag 25 augustus, recreanten liggen rustig op het strand, kinderen spelen en er worden boekjes gelezen... maar voordat ze het weten, doen ze opeens mee aan: de Flash Trash Quiz! Recycle Valley was weer van de partij om de badgasten op een ludieke wijze bewust te laten maken over de impact van zwerfafval op het milieu en van hun eigen rol in het schoonhouden van het strand.

Recycle Valley is opgericht door een oud-vuilmisman die jarenlang bloed, zweet en tranen heeft gegeven om de straten en parken van Amsterdam schoon te houden. Iedere ochtend moest hij aanzien hoe weinig effect het opruimen van zwerfafval eigenlijk had en hoeveel rotzooi er iedere dag weer opnieuw bijkwam. Dit kan en moet op een andere manier aangepakt worden, dacht hij. In het kader van voorkomen is beter dan genezen is hij zich meer gaan richten op duurzaamheidseducatie en bewustwordingscampagnes, om zo mensen te motiveren om zelf hun leefomgeving mooi, schoon en gezond te houden.

En dat werkt heel goed! Hij kon zijn werk als vuilmisman opzeggen en tegenwoordig is Recycle Valley werkzaam in heel Nederland. Dit kunnen we natuurlijk niet alleen en gelukkig zijn er meer goed-doeners die zich hard maken voor een schonere wereld. Programma Schone Stranden is er hier eentje van. Uiteraard waren we ontzettend blij toen we in 2021 genomineerd werden om in samenwerking met PSS onze Beach Busters in te zetten om de strandgangers een prettig en schoon strandbezoek te geven.

Toen we dit jaar opnieuw werden gekozen uit de vele pilotprojectaanvragen die PSS ingezonden had gekregen, waren we natuurlijk ontzettend vereerd! Mede door de fijne samenwerking met Programma Schone Stranden hebben we heel veel badgasten weten te bereiken en hebben we met z'n allen het strand mooier, schoner en gezelliger gemaakt!

De deelnemers aan de Flash Trash Quiz doen vol enthousiasme mee. De prijs? Een gouden afvalgrijper!

Plastic Soup Walk

Stichting Juttersgeluk is een vrijwilligersorganisatie die zich op vele manieren inzet voor een schoner strand. Een a twee keer per week trekken ze er met een club op uit, op zoek naar strandafval wat zij kunnen juttten. Dit nemen zij mee naar de werkplaats om ze tot ware kunststukken te kunnen verheffen. Daarnaast hebben zij dit jaar een heuse Speurtocht ontwikkeld. Zo kun je van je wandeling een prijs-winnende speurtocht maken, en meteen bijdragen aan een schoner strand! Juttersgeluk vertelt:

In Zandvoort en Bloemendaal kunnen vakantiegasten de Plastic Soup Walk lopen. Het is een Beach Cleanup wandeling waarbij je van alles leert over Plastic Soup en wat je daar aan kunt doen. Er zijn vier routes die starten bij de receptie van de vakantieparken Roompot Zandvoort en Bloemendaal, Center Parcs Zandvoort en Camping De Lakens. Tijdens de wandeling kunnen de deelnemers uitrusten bij een van de Plasticvrije Terrassen. Na afloop wordt het afval gescheiden ingeleverd als grondstof voor nieuwe producten.

Zo werkt het

Tijdens de Plastic Soup Walk ga je zelf, op eigen gelegenheid, met een jut-emmer en een afvalbingokaart het strand op om Beach Trash te verzamelen. Op de afvalbingokaart staat het afval dat het meest gevonden wordt op het strand en de daarbij behorende afvalweetjes. Je kunt aankruisen welk afval je onderweg vindt en welk afval je voor Juttersgeluk kunt bewaren. Op de achterkant van de afvalbingo kaart staan vier routes: twee starten in Zandvoort bij Roompot en Center Parcs en twee routes starten in Bloemendaal bij Roompot en camping De Lakens. Er staat een aantal plekken aangegeven (Plasticvrije Terrassen) waar je een drankje zou kunnen drinken, een (vegan) ijsje zou kunnen halen of wat kunt eten. Afhankelijk van hoe snel je loopt en hoeveel afval er ligt (en hoelang je pauzeert), duren de routes 1 tot 2 uur.

Recyclen

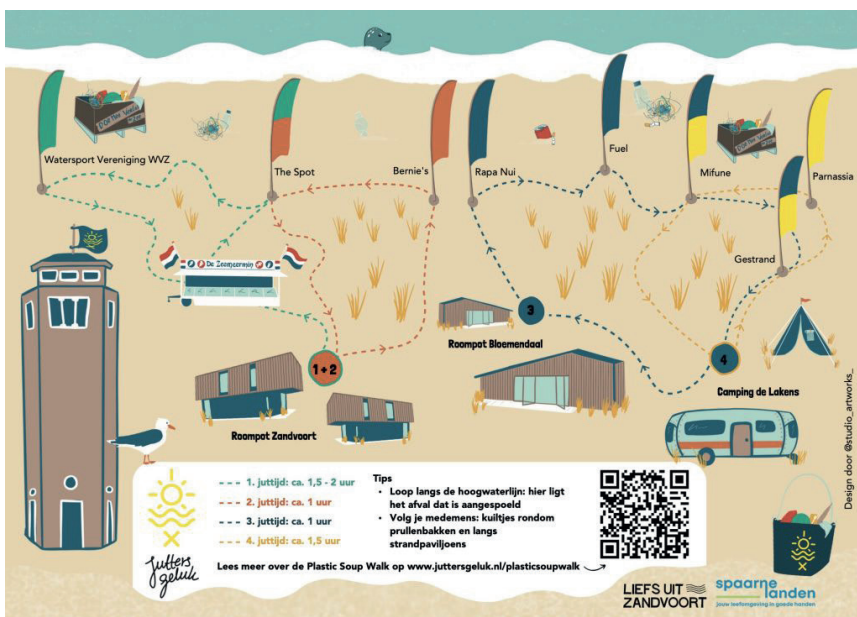
Bij terugkomst sorteert je het opgeraapte afval in het daarvoor bestemde sorteerstationnetje vlak bij de receptie. Van

de doppen, plastic met recycle code 2 en 5 en touw maakt Juttersgeluk weer nieuwe producten. Als dank voor het goede werk ontvangen de Plastic Soup walkers een kortingsbon voor een van de circulair producten van Juttersgeluk die te koop zijn in het winkeltje van de receptie.

Aanstekelijk

Deze laagdrempelige zelfstandige activiteit draagt bij aan een schoner strand. Door bezoekers van de vakantieparken te betrekken, voelen zij zich meer verantwoordelijk voor een schone leefomgeving. Tegelijkertijd maken ze kennis met recycling en de verschillende afvalstromen. De zichtbaarheid van wandelgroepjes op het strand werkt aanstekelijk op andere strandbezoekers en heeft zo sociale impact en een preventieve werking. Het project zorgt ook voor samenwerking van lokale partijen naar een meer duurzaam toerisme.

Meer informatie vind je op www.juttersgeluk.nl/plasticsoup-walk. Het filmpje op deze pagina draait ook bij de recepties van de deelnemende vakantieparken. Het laat o.a. zien hoe Juttersgeluk plastic van het strand recyclet tot nieuwe, circulaire producten. De opbrengst van de verkoop van deze producten wordt gebruikt om onze missie verder voort te zetten: een schoon strand, laten zien dat plastic een waardevolle grondstof is; door het plastic zelf te recyclen creëren we waardevolle werkgelegenheid voor mensen die geen betaald werk kunnen doen.

Deze Plastic Soup Walk is tot stand gekomen in samenwerking met: Spaarnelanden Zandvoort, Liefs uit Zandvoort, Stichting De Noordzee, Plastic Circle en de vakantieparken Center Parcs, Roompot Zandvoort en Bloemendaal en camping De Lakens.

Ook komend jaar komt er weer pilotbudget beschikbaar. Heb jij, of hebben jullie ook een goed idee voor een pilotproject dat bijdraagt aan schonere stranden? Heeft dat misschien nog een klein zetje in de rug nodig? Hou dan de website in de gaten en schrijf je in! Wie weet kom je in aanmerking en kun je je idee in de praktijk brengen. De aanmeldperiode zal begin 2023 geopend worden. Houd schonestranden.nl in de gaten!